

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор", област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, ПН 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесовъдство (вкл. дендрология)“, по дисциплината „Фитоценология“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 26/21.3.2023 г., код на процедурата FOR-P-0223-102.

Кандидат за участие в конкурса е:

доц. д-р Мариус Алипиев Димитров

Изготвил становището: д-р Милко Христов Милев, професор по ПН 6.5. Горско стопанство от Лесотехнически университет

1. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р Мариус Димитров е магистър инж. по „Горско стопанство“ (диплома С. А83 № 007148 от 01.07.1991 г., ВЛТИ). От 1992 г. е хоноруван асистент по дисциплината „Ботаника“, а от 1994 г. до 2006 г. е редовен асистент по дисциплината „Фитоценология“ в катедра „Дендрология“ към ФГС в ЛТУ. През периода 2002–2004 г. е докторант на самостоятелна подготовка, защитава дисертация на 04.07.2004 г. по научна специалност „Лесовъдство (вкл. дендрология)“ и придобива ОНС „доктор“ (диплома № 29416 от 03.01.2005 г.). Последователно израства в научните звания старши и главен асистент и с конкурс придобива АД „доцент“ (свидетелство № 23734 от 19.06.2006 г. от ВАК) и до момента е титулярен хабилитиран преподавател основно по конкурсната дисциплина „Фитоценология“. Бил е Зам.-декан по учебната дейност на Факултет „Горско стопанство“ от 2007 до 2016 г., след което е избран за Декан на Факултета и заема длъжността до момента.

Доц. М. Димитров членува в: Съюз на учените в България, Българско дружество по Фитоценология, Българско ботаническо дружество, Източно Алпийско и Динарско дружество за проучване на растителността. Професионалните му активности включват още: член на редакционните колегии на списанията „Forestry ideas“ и „Шумарски преглед“, участие в международната научна мрежа Vegetation classification working group, член на Националния съвет по горите към МЗХ, три национални и едно международно дружество, ведомствени комисии, работни групи и др.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ;

Представените документи и материали са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за РАС в ЛТУ, което беше установено на първото заседание на Научното жури и отразено в Протокол № 1 от 02.06.2023 г.

В документите за участие в конкурса доц. Мариус Димитров е представил списък с 85 публикувани материала. От тях 28 публикации и две ръководства са до хабилитирането за АД „доцент“. Продукцията на кандидата след хабилитирането, която е обект на рецензиране по настоящия конкурс, наброява 55 публикувани материала.

Като „Хабилитационна справка“ е обособен материал под заглавие „Растителни съобщества и природни местообитания“, развит в 17 стр. Той е разработен на основата на подбрани 10 научни статии, засягащи формулираната тема и публикувани в реномирани периодични международни издания (включени в световноизвестни бази

данни с научна информация). Актуализирана справка показва, че шест от статиите са с импакт фактор (B4-2-4, 6, 8 и 9) и сумирано съставляват $IF=5,125$. Три от статиите са в списания с импакт ранг (B4-5, 7 и 10) и сумирано съставляват $SJR=1,101$. Първата от статиите е в списание от Web of Science (без SJR), като в Списъка с цитиранията са посочени цитирания само за нея (10 бр.). При справка се откриват още 33 цитирания и на други 7 от статиите (B4-2-8), т.е. за 8 от статиите се откриват общо 43 цитирания, което би повишило още повече точките по показател Д. Тематиката на проучванията, отразени в 10-те статии, има за фокус фитоценологичните проучвания на растителните съобщества и природните местообитания в България (8 от публикациите). Другите две публикации се отнасят за по-широк район – Балканския полуостров.

Целенасочената Хабилитационната справка, включените статии и обосноваването приноси от тях са в съответствие с конкурса и ги приемам за изпълнение на изискването по т. В4, като са набрани общо 181,1 т. (при изисквани минимум 100 т.) от минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ и чл. 2а, ал. 1 от Правилника за РАС в ЛТУ.

Сумата от точките по показателите включени в приложенията на ППРАСРБ и Правилника за РАС в ЛТУ за съответното професионално направление на конкурса са над минимално изискваните, като общата сума на точките е 3105,56, при изискуем минимум 550 точки.

Кандидатът е представил копия на посочените в списъка публикации и на изискваните документи.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Доц. Димитров е преподавател в ЛТУ от 1992 г. в продължение на повече от 30 г. През първите две години той е преподавал като хоноруван асистент по дисциплината „Ботаника“ с пълно натоварване, а представената Служебна бележка (№ ЧР 2968/25.04.2023 г.) е за периода от 1994 г., когато е назначен на ОТД. Преминал е през всички звания за нехабилитирани преподаватели и от 17 години е „доцент“. Участвал е в обучението на студентите от 6 специалности в ЛТУ, като е провеждал лекции, упражнения и практики. В момента води лекционните курсове по две дисциплини: „Фитоценология“ (на специалности Горско стопанство – ГС, Ландшафтна архитектура – ЛА и Екология и опазване на околната среда – ЕООС) и „Ботаника“ (на специалности ЛА и ЕООС).

Кандидатът е съавтор на два учебника (Ботаника – 2010 г. и Фитоценология – 2012 г.) и едно ръководство (Анатомия и морфология на растенията – 2016 г.) за студентите в ЛТУ и на 4 други методични ръководства с научно-приложен характер.

Активната преподавателска работа включва ръководството на докторанти и дипломанти. Доц. Димитров е ръководител на общо 4 докторанта, от тях двама са защитили дисертациите си, един е отчислен с право на защита и един е действащ (в представената документация са посочени само първите трима). С оглед на фундаменталния характер на водените дисциплини и тяхното позициониране в началото на обучението в учебните планове, ръководените дипломанти естествено не са много – един за ОКС „бакалавър“ и трима за ОКС „магистър“.

Данните показват всестранна ангажираност на кандидата с палитрата от учебни дейности.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Доц. М. Димитров има участие в разработването на 4 национални научни проекта, на които е ръководител и в два международни научни проекта. От общо 54 научно-изследователски и приложни разработки, самостоятелни са 38, а на 7 е водещ експерт.

Значим е броят на участията в международни симпозиуми и конференции – с 25 доклади и постери. Те са представени на 22 форума: 9 в чужбина (две от участията са с по 2 материала), 7 в международни форуми у нас (едното участие е с два материала) и 6 в национални конференции. Доц. М. Димитров е съавтор на 4 ръководства с практическо значение, 3 научно-популярни книги и 6 научно-популярни статии.

Като Зам.-декан и Декан на ФГС доц. Димитров е участвал в 4 от годишните срещи на Конференцията на европейските декани на факултетите по Горско стопанство (ConDDEFFS): в Мадрид – Испания (2012), Белград – Сърбия (2014), София – България (2015) и Брашов – Румъния (2018).

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Характеристиката на публикуваните научни резултати е видна от представеното в справката по показателите от групи В и Г в Справката-самооценка. Общо творчеството на кандидата след хабилитирането за „доцент“ наброява 39 публикации, от които 20 публикации в научни списания, 5 доклада в редактирани колективни томове и 14 глави от монографии и книги. От тях 14 са в реферирани и/или индексирани в световноизвестни бази данни (IF – 6, SJR – 3 и 5 в нереперирани с научно рецензиране).

Три от публикациите са самостоятелни, 13 са с един съавтор, а в 12 доц. Димитров е водещ измежду съавторите.

За отбелязване е, че над половината от научното творчество е на английски език и над 1/3 от публикациите са в списания, които са реферирани и/или индексирани в световноизвестни бази данни.

Деветте глави в Червена книга на България (том 3 „Природни местообитания“ – 2015) с автор/съавтор доц. М. Димитров са публикувани и на английски език.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Списъкът на представените от кандидата цитирания включва общо 208 бр. за 14 от статиите. От тях 138 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове (група Д13), като са цитирани 5 публикации в тази група. За 4 от публикациите са регистрирани 9 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (група Д14). За 5 от публикациите са посочени 61 цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране (група Д15). Освен тези в съавторство, цитирани са и две от самостоятелните публикации (4 пъти).

Само 12 от цитиранията са на кирилица (публикувани в България – 4, Русия – 4, Украйна – 3, С. Македония – 1). Цитиранията от български автори са 47, 17 от смесени колективи, а останалите 144 – от чуждестранни автори. Кандидатът е посочил цитирания само за 8 от публикациите си, но се откриват още – най-малко на 7 други (за тях се откриват допълнителни 33 цитирания). Именно по показателя цитируемост (група Д) превишаването на минималното изискване (100 т.) е най-голямо – общо 2465 точки (без 33-те цитирания на 7 от статиите от Хабилитационната справка).

Представената характеристика на цитируемостта показва актуалността и широката видимост на научното творчество и популярност на доц. Димитров сред специалистите не само у нас, но и особено добра разпознаваемост в чужбина.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Приемам представените приноси от кандидата и тяхното класифициране. По-важните приноси в трудовете на доц. М. Димитров по характера им може условно (доста от трудовете са носители едновременно на научна новост и имат приложен смисъл) да се групират така:

1/ Приноси с характер на научни новости

- Съставена е класификационна схема на растителните съобщества в България (В4-1, 10).
- Описани са 11 нови асоциации (в В4-5, Г7-4, Г8-7, Г11-1), 4 нови субасоциации (в В4-6) и 5 растителни групировки (Г8-6).
- Идентифицирани са 19 асоциации и субасоциации и 2 растителни съобщества (в В4-6).
- За първи път е проучено растителното разнообразие на Сливенска планина, като за първи път в България са описани фитоценози от съюза *Alnion incanae* (В4-7, Г7-3).
- Направено е предложение за 5 нови провизорни асоциации (В4-9).
- Доказано е, че съобществата на конския кестен в България имат естествен реликтен характер (Г7-4).
- Разработена е синтаксономична схема на горските съобщества в НП „Централен Балкан“ (В4-9).
- Проучена е динамиката на различни растителни съобщества: тревни (Г7-2), храстови (В4-10) и горски (Г8-1,8).
- Проучени са 84 комплекса с доминиране на торфени мъхове на територията на ПП Витоша (Г8.6).

2/ Приноси с методичен характер

- Разработени са и са приложени методи и модели за определяне и картиране на природни местообитания, вкл. ГИС модел (Г8-3).
- Предложено е комбинирано приложение на дистанционните методи за картиране и класификация на растителността по метода на Braun-Blanquet (Г8-5).
- Разработен е оригинален модел за определяне на критериите и категориите за оценка на застрашеността на местообитанията, основан на методиката на IUCN (Г11-8).

3/ Приноси с научно-приложен характер

- Посочени са заплахите за флората на Сливенска планина (Г7-3) и торфищата на ПП Витоша (Г8-7) и са направени препоръки за опазване на флористичното разнообразие.
- Създадена е база данни с фитоценотични описания за страните от Балканския полуостров (В4-4, Г8-9).
- Съставена е актуална индикативна карта на растителността в България (Г11-13).
- Формулирани са препоръки за проследяване на динамиката на растителността и предотвратяване на деградационни процеси (Г7-2, Г8-1,8).
- Установени са връзките между горски растителни съобщества и типове природни местообитания (В4-9, Г11-1).
- Установени са резултати за биопродуктивността на букови гори (Г7-1, Г11-2).
- Направени са препоръки за поддържане и подобряване на природозащитното състояние на местообитанията (В4-2,3,9, Г8-3).

Приложен ефект се съдържа в повечето публикации (вкл. Г8-5; Г11-3–7, 9–11 и др.) и особено в разработените под ръководството и с участието на кандидата проекти.

Очертаните основни приноси на кандидата са основание да се твърди, че той се е формирал като учен от високо ниво и отлична експертиза в конкурсната област.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Убеден съм, в т.ч. от преки впечатления, че методичното осигуряване, експерименталната работа, отчитането и интерпретацията на резултатите, формулирането на изводи, препоръки и приноси са в голяма степен с личното участие на доц. М. Димитров. При колективни трудове и изследвания по проекти той има активно участие и често – водеща роля.

С научната и публикационната си дейност доц. Димитров е сред водещите наши учени, допринесли за развитието на сравнително новата фитоценологична наука у нас и нейното ориентиране към Флористичната школа като съвременна визия за природно класифициране на растителността по методологията на Braun-Blanquet.

6. Критични бележки и препоръки

Не открих съществени пропуски в представените материали. Доц. Димитров има още много активности като ключова роля в акредитационни процедури, за актуализирането на учебните планове за специалност „Горско стопанство“ през 2017 и 2021 г., участията в ConDDEFFS и специално за организирането на Международната научна конференция „Forestry: Bridge to the Future“ (2021). Те би било добре да се допълнят в автобиографията. Към приносите можеше по-отчетливо да се включат и разработените проекти.

Имам препоръка – за написването на нов учебник, в който да се актуализира материята по дисциплина „Фитоценология“, предвид нейното развитие и достигнатата по-голяма зрялост на доц. М. Димитров.

7. Лични впечатления

Познавам кандидата още от студентските му години и личните ми впечатления са отлични – и като учен, и като преподавател, и като човешки качества. Той е особено всеотдаен към студентите и административните задачи.

През академичната си кариера доц. Димитров се проявява като старателен и дисциплиниран преподавател, включва актуална информация и научни новости в учебната тематика. Работи активно с докторанти. Има признание на своя професионализъм и научни компетенции, за което допринася и ползването на чужди езици. Отличава се като един от най-етичните колеги както по възприемане от студентите и докторантите, така и сред академичния състав и служителите на ЛТУ. Смятам, че доц. Димитров покрива напълно представата за утвърден академичен учен и ерудиран преподавател.

8. Заключение

Давам категорична положителна оценка на научното творчество и дейността на кандидата и **ПРЕДЛАГАМ** кандидатът доц. д-р Мариус Алипиев Димитров да заеме академичната длъжност "професор" по дисциплината „Фитоценология“ от ПН 6.5. Горско стопанство.

Изготвил становището:

/проф. д-р Милко Милев/

Становището е предадено на: 1.8.2023 г.